História špionáže od Richelieu po Napoleona - 2. časť :)

Za čias kardinála Richelieua

- dosiahla veľké majstrovstvo **cirkevná špionáž**. Sám kardinál Richelieu založil roku 1620 sieť poradcov (špiónov) - Cabinet Noir. Šéfom jeho vyzvedačského pluku bol François le Clerk de Tremblay (1577-1638), šedá eminencia s krycím menom „páter Jozef“, nazývaný aj smradľavý mních. Vďaka analýze správ, informácií a listom, ktoré zachytili ich špióni od nepriateľov, bol kardinál a jeho komandanti roky nepremožiteľnou veľmocou,

Richelieu a Tremblay

- rovnakou mincou odplácali však svetskí potentáti cirkevným. Sekretár kancelárie pápeža Hadriána VI. bol kvalitným vyzvedačom pápežovho najväčšieho odporcu cisára Karola V. a priamo pri prameni organizoval akcie proti Vatikánskemu štátu. Karol V. mal v reformačných bojoch poruke najväčší vyzvedačský aparát tých čias, a ten mu vynikajúco pomáhal viesť nekonečné vojny. Keď odišiel do penzie a zavrela sa za ním kláštorná brána, vyzvedačskú agentúru prevzal jeho syn Filip II., manžel anglickej kráľovnej, ktorá si vyslúžila v histórii priezvisko Krvavá Mária,

- aj Filip II. Španielsky sa spoliehal na silu osvedčenej vyzvedačskej organizácie. Za špiónov si zväčša vyškolil anglických kňazov z európskych seminárov a posielal ich do Anglicka, odkiaľ mali podávať čo najpodrobnejšie správy o politickej situácii. Jeho hlavným informátorom však nebol ani jeden z agentov, ktorých poslal do nepriateľského tábora, ale anglický vyslanec v Paríži sir **Edward Stafford**, pravdepodobne **prvý vyzvedač v histórii slúžiaci dvom pánom**.

Od roku 1570 - Mária Stuartová (1542-1587) bola väzenkyňou na francúzskom zámku Charty. Do jej domácnosti nasadili **agenta provokatéra** Gilberta Gifforda[1] a ten zadovážil svojmu šéfovi, jednému zo zakladateľov povestnej anglickej Secret Service, sirovi Francisovi Wahlsinghamovi (okolo 1530-1590), dosť (aj fingovaných) dôkazov, aby sa Alžbeta I. (1533-1603) mohla zbaviť nepohodlnej sokyne. Škótsku kráľovnú Máriu Stuartovú roku 1587 odsúdili a popravili.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Poprava Márie Stuartovej

Po poprave Márie Stuartovej - chystal španielsky kráľ Filip II. pomstu. Mal plán postaviť nesmierne silné loďstvo a vtrhnúť do Anglicka. A práve v tejto fáze vojnových príprav zahrali vyzvedači na obidvoch stranách dôležité roly.

Sir Wahlsingham prepašoval medzi španielskych námorníkov šesťdesiat svojich vyzvedačov, a tí pod vedením miestneho predáka Nicolasa Housleya podávali správy vyskúšanou cestou (v sudoch vína) do anglickej centrály.

Medzitým sa však chystali aj na druhej strane. Svetoznámy pirát, a v jednej osobe aj admirál jej Veličenstva kráľovnej Alžbety, Francis Drake, mal v úmysle prepadnúť Filipovu „Armadu“, čiže starostlivo pripravené vojnové loďstvo.

Španielskej strane preto prišli veľmi vhod správy od vysoko informovaného agenta sira Edwarda Stafforda (o stave príprav, o sile anglickej flotily a o chystanom pláne plavby). Sir Stafford odovzdával správy španielskemu vyslancovi v Paríži Bernardinovi de Mendozovi za dvetisíc korún v hotovosti alebo tú istú hodnotu v drahých kameňoch, a ten ich posielal do Madridu.

Ale aj tak to bolo márne. Skúsený pirát Francis Drake, podporovaný presnými správami anglickej Secret Service, vpadol so svojím loďstvom do cadizského prístavu a zničil tam všetko čo sa dalo[2].

Sir Wahlsingham dostal však zatiaľ hlásenie o podozrivých stykoch kráľovninho vyslanca v Paríži a zavesil mu na päty svojho agenta. Od tej chvíle neurobil sir Stafford ani krok, aby sa o ňom nevedelo, nenapísal ani riadok, aby ho jeho strážca nečítal. Volal sa Roger, ale aj Nicholas Berden, a hlásil všetky podrobnosti o nebezpečnej činnosti, akú vykonáva parížsky vyslanec jej Veličenstva kráľovnej Alžbety. Sir Stafford pri špionáži pre Anglicko využíval to, že poznal španielske pomery a do Londýna posielal správy v akom stave sú prípravy Filipa II. na vpád. Celé dva roky varoval sira Wahlsinghama pred chystaným útokom Filipovej „Armady“ do Anglicka.

Lenže ten mu z pochopiteľných dôvodov celkom neveril, hoci iní agenti správu potvrdili. Sir Wahlsingham chcel mať stopercentnú istotu. Preto poslal do Španielska Richarda Gibbesa, jedného z najlepších agentov, akého mal poruke. Ten si obliekol škótske šaty a začal sa potĺkať okolo španielskych prístavov. Narátal do stopäťdesiat kotviacich lodí, pripravených na vyplávanie proti Anglicku, a okrem toho ešte asi tristo galejí, čo mali sprevádzať flotilu. Potom čo Richard Gibbes poslal do Londýna správy o výsledku pozorovania odišiel do Lisabonu. Všade kde prišiel zdôrazňoval, že nie je Angličan, ale Škót, a tak sa votrel do spoločnosti veliteľov španielskych lodí. Tí sa ho začali vypytovať na techniku plavby v ústí Temže a na možnosti zakotviť pri škótskom pobreží, najmä niekde v blízkosti pevnosti Firth of Forth.

Aj keď po čase mal sir Wahlsingham v ruke dosť dôkazov, aby kráľovninho parížskeho vyslanca mohol postaviť pred súd, rozhodol sa pre lesť. Pretože vedel, že sir Stafford dáva informácie aj Španielom, prihral mu tak **upravené správy**, že v španielskych rukách museli byť na osoh Anglicku.

Roku 1603 - anglická spravodajská ústredňa dostala oficiálny názov British Secret Service. Jedným z najúspešnejších agentov z obdobia začiatkov tejto organizácie bol sir **Henri Wootton**, anglický vyslanec v Benátskej republike za čias vlády Stuartovcov.

Jeho benátska rezidencia sa stala trhoviskom informácií a miestom, kde sa schádzali naničhodníci, predajní zradcovia a malí špicli, akými sa vtedajšie Benátky priam hmýrili. Títo desperádi však neinformovali sira

Woottona.

On mal svojich ľudí a svoj systém. Pretože sa jeho činnosť zamerala najmä proti jezuitom, ktorí sa plietli do všetkého a teda aj do špionáže a do politiky, vybudoval si čudnú súkromnú cenzúrnu službu. **Zachytávala totiž listy**, čo jezuiti posielali po svojich posloch z jedného talianskeho mesta do druhého. Wootton ich dával opisovať, kópie odovzdával svojmu kráľovi Jakubovi, potom listy vracal do jezuitskej doručovacej siete, a nikto nič ani len netušil. Všeličo sa podozvedal z tajomstiev svätých otcov a nazrel aj za oponu vatikánskej tajnej politiky.

Sir Wootton nebol len odvážnym diplomatom a vynikajúcim agentom anglickej tajnej služby, ale aj dobrým obchodníkom. Z času na čas predával totiž perličky z tajnej jezuitskej korešpondencie vysokým úradníkom do Benátskej republiky, ktorých, pravdaže tiež zaujímali pikle chlapov v sutanách.

Zakladateľom anglickej spravodajskej **British Secret Service**, vtedy najslávnejšej a ešte dlho potom najlepšej svetovej vyzvedačskej organizácie, sa stal diktátor Oliver Cromwell. V krajine zaviedol policajný režim. Tajnú službu potreboval práve tak ako jeho neskorší kolegovia, ktorí bez agentov nemohli ani dýchať.

Za šéfa tajnej služby vymenoval essexského advokáta **Johna Turloea**, ktorý okrem toho zastával ešte funkciu ministra zahraničných vecí, bol aj ministrom vnútra a ministrom vojny. Ak k tomu prirátame vládu nad tajnou službou, bol rozhodne najmocnejším človekom v štáte. Na financovanie tajnej služby určil v tom čase dosť veľkú sumu: 70 000 libier ročne. Lenže za tie peniaze odovzdávali špicli Johnovi Turloeovi dobrú prácu, a tak sa o Cromwellovi hovorilo, že nosí tajomstvo všetkých európskych panovníckych dvorov vo vrecku. A bola to pravda. John Turloe **obsadil agentmi všetky dôležité európske dvory** a ešte aj doma **zavesil špicľov na päty všetkým vynikajúcim osobnostiam**.

Turloe velil vyzvedačskému mužstvu v takých časoch, keď za peniaze bolo všetko. Sám tvrdil, že **dobrého agenta treba dobre zaplatiť a sporiť na vyzvedačskej mzde je hriechom proti národu**. Cromwell vďačil dobrým špiónom za to, že bol jedným z najlepšie informovaných mužov vo vtedajšom politickom svete. Turloe neváhal zaplatiť špičkovému vyzvedačovi tisíc libier ročne, iným zaistiť ročnú rentu vo výške päťsto libier a za jednotlivé dôležité správy bol ochotný zaplatiť stovku za kus. To veru boli v polovici sedemnásteho storočia dosť veľké peniaze. Investícia sa však vyplatila. Turloe dostal od svojho agenta v Západnej Indii správu, že sa španielska flotila, naložená zlatom a striebrom, chystá vyplávať do Európy. To stálo viac ako sto libier.

Ale Španieli sa pravdepodobne dopočuli, že sa prezradil dátum vyplávania, a nebezpečný podnik odložili o celého pol roka. O rozprávkový poklad však aj tak prišli, pretože veliteľ anglických lodí admirál Blake bol trpezlivý pán. Na zlatom naložené španielske lode si počkal pri Kanárskych ostrovoch. Veľký lov sa mu podaril vďaka vyzvedačovi.

Prvou vyzvedačkou veľkého formátu a doteraz celkom určite najlepšie zaplatenou špiónkou všetkých čias bola pravdepodobne **Luiza de Kerouaille** (1649-1734), bretónska krásavica z rodu Henricha Navarrského. Táto podnikavá, veselá dievčina vyinkasovala milión libier šterlingov od priaznivcov, od zamestnávateľa aj od nepriateľa. Vysoké sumy vyplácané anglickým agentom sú smiešne v porovnaní s jej odmenou. Vedela zaobchádzať s kráľmi aj potentátmi, bola krásna a dokázala to využiť. Honorár za jej niekoľkoročnú vyzvedačskú prácu sa rovnal ročnému štátnemu rozpočtu niektorého vtedajšieho menšieho európskeho štátu.

Luiza de Kerouaille

Francúzsky kráľ Ľudovít XIV. ju poveril, aby odišla do Londýna a usilovala sa dostať do najbližšej spoločnosti Karola II. (1630-1685). Podarilo sa jej to viac ako úspešne. Na anglického kráľa mala taký vplyv, že mu mohla pošepkať to, čo by si nebol mohol dovoliť nik iný. Výpredaj anglického impéria v tých časoch bol jej prácou, ona viedla anglickému kráľovi ruku pri podpisovaní zmluvy v Dovere, ktorou sa zapredal Francúzsku[3].

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Luiza de Kerouaille ako veľká vyzvedačka sedemnásteho storočia ťahala nitky vtedajšej politiky. Ľud ju nenávidel ako konečne všetky kráľove frajerky. Anglický kráľ jej však udelil vysoký titul vojvodkyne z Portsmouthu a Ľudovít XIV. francúzsky tiež povýšil svoju najlepšiu vyzvedačku do šľachtického stavu. Luiza sa stala vojvodkyňou z Aubigny. Už nikdy nezískala nijaká vyzvedačka také vysoké pocty, už nikdy sa nepodarilo agentke tajnej služby ovplyvniť politické rozhodnutia tak veľmi, aby sa neprišlo na jej triky.

Na konci 17. storočia - ruský **cár Peter I. vytvoril tzv. Tajnú kanceláriu**, ktorej úlohou bol nielen boj proti opozícii, ale aj zber informácií o technológiách a hospodárstve a zber vojenských informácií o rôznych štátoch. Podľa dochovaných informácií sa na **priemyselnej špionáži** osobne zúčastňoval aj sám Peter I. Roku 1697 začal 18-mesačnú cestu po západnej Európe, najmä po Holandsku a Anglicku, pretože sa chcel naučiť spôsoby a zručnosti Západu. Často cestoval v prestrojení, preoblečený za bežného občana. Navštevoval manufaktúry, pracoval v rôznych európskych dokoch ako tesár, vyzvedal najmä informácie o spracúvaní dreva a stavbe lodí. Priemyselní špióni boli určite aj medzi mladými nadanými ľuďmi, ktorých cár posielal študovať do cudziny, aby nadobudli vedomosti, ktoré potom mohli uplatňovať doma.

Peter I.

Osemnáste storočie - bolo obdobím dobrodruhov, podvodníkov a hochštaplerov. Ani najvyšší úradníci na kráľovských dvoroch nemohli povedať, že by ich česť nebola na predaj. To bolo priam skleníkové ovzdušie pre rozkvet špionážneho remesla. Stalo sa živnosťou a zamestnaním pre veľa povolaných, ale aj samozvancov. Vynikajúci vyzvedači sa však opäť zjavovali v zákulisí dejín.

Jedným z nich bol aj kardinál **Dubois**, radca a pravá ruka francúzskeho regenta a vojvodu Orleánskeho. Okrem toho to bol romantický vyzvedač. Vo svojom postavení viedol až neuveriteľne dobrodružný život. Raz sa preobliekol za holandského pastora a odišiel do Anglicka. Keď Juraj I. navštívil Hannover, zamiešal sa do jeho sprievodu a počúval, o čom sa hovorí. Do Westminsteru sa potom vrátil ako francúzsky vyslanec. Mnoho preobliekania a tak isto aj mnoho funkcií. Jeho najdôležitejšia: šéfrezident francúzskej špionážnej služby v Anglicku.

Hoci býval v okázalej londýnskej rezidencii na londýnskej Duke Street, jeho skutočná pracovňa bola na Trafalgarskom námestí. Odtiaľ usmerňoval svojich agentov. Abbé a neskoršie kardinál Dubois mal však ešte jednu **kryciu adresu**, zachovanú v historických dokumentoch:

Mister Dubuisson, Maître à danser, chez Mister Hanton Maître à Charpentier à St. Martin, derrière l'église, proche Charing Cross, čo znamená, že vystupoval aj ako učiteľ tanca a býval neďaleko Charing Crossu.

V tom čase bol organizátorom anglickej Secret Service a jej vedúcim agentom, prvý vyzvedač a neskoršie veľmi známy spisovateľ **Daniel Defoe**, autor *Robinsona Crusoe*, biblie všetkých chlapcov. Zaslúžil sa o modernizáciu anglického vyzvedačstva v takej miere, že ho niektorí autori volajú dokonca zakladateľom novodobej tajnej služby.

Daniel Defoe mal trpký život. Začal ako obchodník a zarobil si hodne peňazí. Ale mal prsty v povstaleckej organizácii proti kráľovi Jakubovi, prišiel o majetok, no zachránil si život, dostal sa do väzenia pre dlžníkov, bol súkromným poradcom kráľa Viliama III., ale opäť sa ocitol za mrežami. V roku 1704 ho vyslobodil kráľovský komorník sir Robert Harley. Ten ho zároveň poveril organizáciou výzvednej služby v krajine.

S cestovnými pasmi na mená Claude Guilot a Alexander Goldsmith cestoval z grófstva do grófstva a opäť postavil na nohy anglickú tajnú službu, ktorej úroveň predtým veľmi upadla. Zasa ovládala celé Anglicko, Škótsko a Francúzsko. Nebolo hádam jediné dôležité mesto, kde by Defoe nebol nasadil svojho agenta. Neskoršie sa stal Defoe hlavným cenzorom. Mal dozor nad tlačou, pracoval preto v redakcii Journalu, nadriadeným dával pravidelné správy o tom, čo sa chystá v tlači, ale už aj sám začal písať. Z vyzvedača sa stal novinár a z novinára spisovateľ. Tak napísal tajný agent Defoe „Robinsona Crusoe"[4].

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Tajomník anglického vyslanectva v Paríži **John Fullarton** bol tiež vyzvedačom. Francúzskemu ministrovi námorných síl de Sartinesovi ukradol tajné dokumenty pri prvej príležitostnej schôdzke. Ako vidieť, nechýbala mu odvaha. Mal ju aj v súkromnom živote. Zoznámil sa totiž s bohatou vdovou Paquierovou a vychoval z nej významnú anglickú vyzvedačku, známu pod menom **madame de Longville**.

Vystupovala pod krycím menom Mária Terézia Duboisová a spoľahlivé správy dodávala zo všetkých možných odborov, počnúc politickými hláseniami až po vojenské informácie všetkého druhu. Hoci ich do Paríža posielala zdanlivo bezpečnou cestou na kryciu adresu akéhosi Johna Thompsona, Esq. do Britisch Coffe House v Londýne, prišli jej na stopu francúzski agenti vtedajšieho Bureau de la Patrie Secrete, prapredka neskoršieho Deuxième Bureau. A tak madame de Longville, pracujúc pod menom Duboisová alebo du Pasquierová, zatkli dňa 16. augusta 1779 a v ten istý deň zapadla za ňou brána Bastily.

Cabinet noir v roku 1760 v Paríži

Za vlády Stuartovcov - to šlo s tajnou službou veľmi rýchlo dolu kopcom. Stuartovci mali stále prázdne vrecká, kráľovský dvor sporil na agentoch. To sa Stuartovcom muselo vypomstiť. Za málo peňazí je totiž len malý špión. Malí špicli sa zaoberali taľafatkami, ľudia sa naučili donášať jeden na druhého, nik nikomu neveril, život na anglickom ostrove sa stal neznesiteľným. Možno práve neusporiadané pomery, v ktorých sa darilo donášačom, udavačom a upachteným špiclíkom, zapríčinili, že sa vysťahovalci snažili nájsť si novú krajinu s novým poriadkom. Možnože práve zanedbaná a nezmyslami sa zaoberajúca tajná služba tých čias sa zaslúžila aspoň nepriamo o vznik Spojených štátov amerických.

V zahraničí anglická Secret Service zamestnávala veľa agentov, medzi ktorými sa nájde nejedno slávne meno. Zo zachovaných dokumentov je známe, že štátna pokladnica anglického impéria vyplatila za vyzvedačské služby ruskému cárskemu kancelárovi **Bestuchevovi** desaťtisíc libier šterlingov, čo bola dosť vysoká suma a Angličania za ňu určite žiadali aj primeraný výkon. Takú istú sumu vyplatil anglický vyslanec v Petrohrade istej nemeckej princeznej v službách anglického kráľa, veľkovojvodkyni Kataríne, manželke ruského následníka trónu, inak anglickej vyzvedačke, ktorá je v histórii známa ako **Katarína Veľká**. Nie je to omyl, ruská Katarína Veľká **bola platenou agentkou anglickej tajnej služby**.

Ale monopol na získanie vyzvedačov z najvyššej spoločnosti nemala iba Secret Service. Aj Fridrich Veľký sa spoliehal na dobrú prácu vyzvedačov a obsadzoval nimi významné miesta. Jedným z jeho najlepších bol posledný gróf **Marishal of Scotland**. Stal sa pruským vyslancom v Španielsku, kde sa stýkal z významnými osobnosťami na vtedajšom politickom javisku, priatelil sa so španielskym ministrom zahraničných vecí, a tak mal informácie z prvej ruky.

V tých časoch, ale aj neskoršie, tvorili vyzvedači veľmoc. Každá štátna, politická, či vojenská akcia závisela od

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

správ, aké sa im podarilo zohnať. Pritom väčšina z nich pracovala na dve strany. Možno sa to nepokladalo ani za hriech, veď aj obchodník predáva tomu, kto mal peniaze. Vyzvedačstvo bolo v tom období len istým druhom obchodného podnikania.

Gróf Marishal of Scotland dodával správy aj anglickej tajnej službe, možno preto, aby mal pokojné svedomie, alebo jednoducho preto, že je výhodnejšie, keď za jednu správu dva razy zaplatia.

Rozpráva sa vtip o chlapíkovi, ktorý predal akémusi Američanovi hrad Karlštejn, tvrdí sa, že iný šikovný obchodník vedel speňažiť pýchu Paríža - Eiffelovu vežu. Ale málokto vie, že naozaj existoval vyzvedač, ktorý bol ochotný predať nepriateľovi za dvadsaťtisíc libier kompletnú a celkom zachovalú pevnosť najlepšej kvality aj s posádkou, delami a muníciou. Volal sa **Benedict Arnold** a bol dokonca vysokým vojenským hodnostárom.

Brigádny generál Arnold vojenčil v časoch amerických bojov za nezávislosť v roku 1775 na strane Georga Washingtona. Lenže mal rád whisky a viac ako vojenské remeslo miloval hazardné hry, za čo ho ľudia vzali do reči a vojenský súd do väzby. Nesúdili ho za zbehnutie alebo za vlastizradu, skôr za pohoršujúce správanie. Lenže pravidlá určujúce vojenskú morálku v Novom svete neboli vtedy tak veľmi prísne. Oslobodili ho. Na generálovej povesti predsa len ostala škvrna a on to cítil. Preto sa dopálil.

Keď ho spravili veliteľom pevnosti West Point, ktorá bola kľúčom k strategicky dôležitému ústiu rieky Hudson, spojil sa Arnold s konkurenciou a Angličanom poslal isté návrhy. Začas im potom prezrádzal mená Washingtonových agentov a posielal správy. Neskôr im však ponúkol naozaj zaujímavý špionážny tovar: pevnosť West Point s kompletným zariadením, všetko tak, ako tam bolo.

Prirodzene, že Angličania neodmietli. Generál Arnold začal tajne vyjednávať s anglickým veliteľom sirom Henrym Clintonom a dohodol sa s ním na transakcii: Angličania naoko zaútočia na pevnosť, generál Arnold sa po niekoľkých výstreloch do vzduchu vzdá. Angličania dostanú pevnosť, generál Arnold dvadsaťtisíc libier na ruku.

Dejepisci sú presvedčení, že by pád pevnosti West Point bol zmenil dejiny. Americký boj za nezávislosť by sa bol skončil inakšie. Lenže aj **Američania mali svoju kontrarozviedku**. Cenzúra zachytila niektoré Arnoldove zradcovské listy. Generál sa o tom dozvedel a čo najrýchlejšie sa nalodil na anglický krížnik, lebo vedel, že by sa teraz zo súdu nedostal tak ľahko. Zradca nedostal dvadsaťtisíc, no Angličania mu aj napriek tomu vyplatili, pravdepodobne za jeho ochotu alebo snahu, odškodné vo výške šesťtisíc libier. Vraj za majetok, ktorý musel opustiť.

Na začiatku 18. storočia - sa objavili pri vedení vojen prvé letecké prostriedky na pozorovanie a špionáž. Išlo o jednoduché balóny.

Politické vrenie v Európe bolo odjakživa hotovou zásobárňou na pracovné vyzvedačské príležitosti. Len čo sa usporiadala situácia v Amerike, začala sa vo Francúzsku buržoázna revolúcia. Európa sa spočiatku len prizerala. Potom[5] čo padla hlava kráľa Ľudovíta XVI. sa ostatní králi zachveli. Tróny sa im odrazu nevideli také pevné, a tak sa utvoril proti francúzskemu národnému konventu kráľovský európsky front a špióni zas mali kurz. Anglická Secret Service sa rozhodla pre hru na tajnom fronte a do Francúzska vyslala agentov, ktorí tam mali zorganizovať protirevolúciu.

Angličania išli do tejto akcie veľkoryso. Šéfagent **Wiliam Wickham sa so svojím štábom usadil vo Švajčiarsku, odtiaľ mal dirigovať operácie namierené proti Francúzsku.** Na vtedajšie časy mala jeho organizácia dosť veľké finančné prostriedky. Anglický ministerský predseda Wiliam Pitt mladší vyplatil napríklad len za jediný mesiac na konto generálneho štábu akcie so sídlom vo Švajčiarsku tridsaťtisíc libier.

Wickham sa pustil do práce, vyslal agentov a snažil sa pripraviť niekoľko plánov, ktoré všetky dokopy mali zmeniť francúzsky režim. Niektoré boli z vojenského hľadiska prifantastické, niektoré sa dokonca videli neuskutočniteľné.

Anglická tajná služba sa pokúsila zvíťaziť aj za peniaze. Wickham začal vyjednávať s republikánskym generálom Pichergrumom, ktorý prejavil ochotu zradiť. Štyri razy sa usiloval vyhovieť svojim obchodným partnerom, štyri razy sa mu to nepodarilo. Všetky pokusy viedli iba k jedinému výsledku: Francúzi prišli na intrigy, zohnali proti Wickhamovi závažné dôkazy, protestovali u švajčiarskej vlády, a tej neostávalo nič iné, ako podozrivého agenta so všetkými jeho pomáhačmi vypovedať z krajiny.

Anglická Secret Service sa však len tak ľahko nevzdávala. Wickham sa presťahoval do bavorského Augsburgu a odtiaľ usmerňoval celú sériu **vražedných akcií** proti Napoleonovi (1769-1821). Vrahom síce zaplatil dovedna okolo päťdesiattisíc libier, ale ako je známe z histórie, ani jeden z atentátov sa nevydaril a Wickham docielil

pravý opak. Napoleon sa rozhodol pre vládu tvrdej päste, ministrom polície vymenoval Josepha Fouchého (1759-1820), a tak vytvoril najostrejší policajný režim, aký kedy Francúzsko poznalo.

Napoleon Bonaparte

Joseph Fouché

Fouchého volali európskym šarlatánom a zloduchom, lebo mal na svedomí veľa životov. Vybudoval šesť rôznych policajných, špionážnych a špicľovských organizácií, tie sa navzájom predbiehali, ale ich šéfovia referovali jedinému stolu: Fouchému. On potom predkladal dôležité správy Napoleonovi, ktorý vedel presedieť dlhé hodiny nad správami agentov[6].

V rokoch 1811-1813 - sa v období napoleonských vojen vyznamenal sir George Scovell (1774-1861) schopnosťou dešifrovať kódované správy nepriateľa, a to v priebehu veľmi krátkej doby. Napríklad v roku 1811 mu stačili dva dni na dekódovanie šifrovacieho systému Francúzov.

[1] Gifford (1561-1590) bol poslom pri pašovaní tajných správ medzi Anthony Babingtonom (1561-1586) a Máriou Stuartovou. Babington plánoval zabiť Alžbetu I. a jeho plán v roku 1586 odhalil Wahlsingham s pomocou experta na lúštenie šifier. Opisy listov Wahlsinghamovi dodával práve Gilbert Gifford.

[2] Napriek tomu, že keď roku 1588 (v júli) „Armada" vyplávala proti Anglicku, mala so sto dvadsiatimi loďami a s tridsaťtisíc chlapmi číselnú prevahu.

[3] Niektoré zdroje uvádzajú, že práve Karol II. na špionážne účely s úspechom využíval svoje milenky, a to hlavne na francúzskom dvore.

[4] Nebol jediný. Neskoršie slúžili svojmu kráľovi a vlasti ešte iní umelci pera. Medzi nimi Christopher Marlowe a Somerset Maugham, nehľadiac na celý rad novinárov, preslávených najmä v nedávnych i súčasných dejinách tajnej služby. Z nich niektorí, ako Richard Sorge, vošli aj do histórie Druhej svetovej vojny.

[5] Roku 1793.

[6] Vedel, prečo to robí. Ako každý diktátor, aj on mal v krajine veľa nepriateľov.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania